

10/31-612

ARMET VE ...
17-01-2003
SAYI: 157

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

57. Hükümet döneminde ülkemizdeki enerji sorununa çözüm bulmak amacıyla, Devlet Planlama Teşkilatının, Çevre Mühendisleri ve Elektrik Mühendisleri Odalarının uyarılarına ve yasal engellerine rağmen, ayrıca belediye yetkisindeki imar planlarına da aykırı olarak başta Gayri Sıhhi Tesislerle ilgili mevzuat olmak üzere, Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) Raporları ertelenerek, Su Kirliliği Mevzuatı ve Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliği değiştirilerek daha evvel Muğla-Dalaman ve Bartın-Cide'de kurulması planlanıp da, yoğun ve haklı tepkiler üzerine Samsun ilimize kaydırılan toplam 200 MW'lık Elektrik Enerji Üretim Sistemi (Mobil Santral) ile ilgili gerçeklerin aydınlanması, sorumluların tespiti ve kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi amacıyla, Anayasamızın 98. ve İçtüzüğümüzün 104 ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Cemal Yılmaz Demir
Samsun Milletvekili
ve 23 Milletvekili

1. Cemal Yılmaz DEMİR- Samsun Mv.
2. Musa UZUNKAYA- Samsun Mv.
3. Suat KILIÇ- Samsun Mv.
4. Ahmet YENİ- Samsun Mv.
5. Mustafa ÇAKIR- Samsun Mv.
6. Mehmet KURT- Samsun Mv.
7. Mustafa DEMİR- Samsun Mv.
8. Azmi ATEŞ- İstanbul Mv.
9. Ali TEMÜR- Giresun Mv.
10. Eyüp FATSA- Ordu Mv.
11. Hamit TAŞÇI- Ordu Mv.
12. Cengiz KAPTANOĞLU- İstanbul Mv.
13. Murat YILDIRIM- Çorum Mv.
14. Asım AYKAN- Trabzon Mv.
15. Cahit CAN- Sinop Mv.
16. Fazlı ERDOĞAN- Zonguldak Mv.
17. Hakkı KÖYLÜ- Kastamonu Mv.
18. Hacı İbrahim KABARIK- Bartın Mv.
19. Musa SIVACIOĞLU-Kastamonu Mv.
20. Köksal TOPTAN- Zonguldak Mv.
21. Sedat KIZILCIKLI- Bursa Mv.
22. Yüksel ÇAVUŞOĞLU- Karaman Mv.
23. Aydın DUMANOĞLU- Trabzon Mv.
24. Seracettin KARAYAĞIZ- Muş Mv.

GEREKÇE

Muğla-Dalaman ve Bartın-Cide'de kurulması planlanıp da, yoğun ve haklı tepkilerden dolayı Samsun ilimizde kurulan 2X100 MW'lık Güçlü Dizel Jeneratörlü Elektrik Enerji Üretim Sistemi (Mobil Santral) amaçları, boyutları ve teknik özellikleri açısından mobil veya yüzer-gezer niteliği ile bağdaşmamaktadır.

Santralin Samsun'da olmasının, enterkonnekte şebekedeki yük durumu, yük akışları, kararlılık gibi elektriksel açılardan zorunluluk olduğuna dair bir veri bulunmamaktadır.

Toplam 200 MW'lık kurulu güce sahip 6 nolu Fuel-Oil ile çalışan santralin, aynı eko sistemde 150 MW üzeri kurulu güç oluşturmamasından dolayı ÇED Yönetmeliği'ne eklenmiş olan mobil santraller ile ilgili muafiyet uygulamasından yararlanması yasa ve yönetmeliklere uygun değildir.

Çevresel etkileri dolayısıyla dünyada kullanımı hızla terk edilen 6 nolu fuel-oil tüketecek olan Santralin (günlük olarak 1000 tonun üzerinde) yüksek derecede kükürtdioksit ve azotoksitler ihtiva etmesi, üstelik fuel-oil'in TÜPRAŞ Rafinerilerinden temininde minimum %4 dolaylarında kükürt içermesi, santral yakıt ve yanma prosesleri gereği yöre atmosferine çok önemli miktarlarda gaz ve partikül halinde kirletici attığı da bir gerçektir.

Ayrıca günde en az 1000 ton gibi önemli miktarda 6 nolu fuel-oilin deniz yolu ile taşınarak tankerlerden karadaki depolara basılması, deniz eko sisteminde de büyük ölçüde tahribata neden olmaktadır.

Toplam 200 MW'lık Santralin işgal ettiği alan, Yeşilırmak Deltası'nın alüvyonlarının oluşturduğu alüvyal kıyı ovası üzerindedir. Yörede henüz tam olarak kirlenmemiş yer altı sularının santralden kaynaklanacak atıklardan olumsuz yönde etkilenmesi, dolayısı ile kullanılabilir su kaynaklarının zarar görmesi kaçınılmazdır.

Karadeniz Bölgesi'nin yöresel yağış rejimi nedeniyle, mevcut tesislerden dolayı halen belli bir düzeyde yörede var olan asit yağışları Santralden kaynaklanan kirleticilerle artmakta, dolayısıyla yöre daha çok zarar görmektedir. Türkiye'nin önemli tarım alanlarından Çarşamba Ovasındaki tarımsal üretimi ciddi boyutlarda tehdit etmektedir.

Buna mukabil havada yaratacağı olumsuz etkilerden dolayı da insan sağlığı açısından telafisi mümkün olmayan kanser vb. birçok hastalıklara zemin hazırlaması da maalesef bilinen acı bir gerçektir. Bu santralin kurulmasına zemin hazırlayan tüm hukuki dayanaklar tartışılmalıdır.

Anayasa'nın 56. maddesinde; "sağlık ve çevrenin korunması başlığı altında herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşamak hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir" hükmü yer almaktadır.

Bu amir hükümlere rağmen, 57. Hükümetin ilgili bakanlıklarının çevresel etkiyi ve hukuku yok sayan icraatları ayrıntılarıyla incelemeye tabi tutulmalıdır.

Bu nedenlerden dolayı Anayasamızın 98. ve İçtüzüğümüzün 104 ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.